

แบบสรุปการจัดการความรู้

1. การจัดการความรู้ของหน่วยงาน เวชศาสตร์พื้นฟู

หัวข้อในการจัดการความรู้ (Knowledge Vision)

เรื่องการให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองก่อนกลับบ้าน

วัน/เดือน/ปี ที่จัดการความรู้.....13 ธันวาคม 2565.....

2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1.	นางสาว สุรียาพร	แดงนวล	ผู้จัดการความรู้ (KM Manager)
2.	นาย ตูลยวิทย์	พุดซ้อน	คุณอำนวย (Facilitator)
3.	นางสาว ปณิตา	เสน่ห์กุลศาสตร์	คุณลิขิต (Note Taker)
4.	แพทย์หญิงปภาณุช	ชัยวิรัตน์	คุณกิจ
5.	ผศ.นพ.วรพล	อร่ามรัศมีกุล	คุณกิจ
6.	นายแพทย์รติ	แก้วสนธิ	คุณกิจ
7.	นางนันทิชา	บุญมี	คุณกิจ
8.	นางสาว สุภานัน	สุทธินาถ	คุณกิจ
9.	นางสาว สุนันทา	ศรีสวัสดิ์	คุณกิจ
10.	นางสาว รวิภา	คงศิลป์	คุณกิจ
11.	นางสาว จิตรดา	ผ่องกุหลาบ	คุณกิจ
12.	นาง สุปตี	โนนสิงห์	คุณกิจ
13.	นาง ยุพา	มณีวงศ์	คุณกิจ
14.	นางสาว นิภา	เพาะบุญ	คุณกิจ
15.	นาย อติภัทร	คงมูล	คุณกิจ
16.	นาย กฤษณพล	ทัฬหะชัย	คุณกิจ
17.	นางสาว วรัญญา	สุทธิคำภา	คุณกิจ
18.	นาง เสาวลักษณ์	วรรณวิจิต	คุณกิจ
19.	นางสาว ศรีสุรางค์	เพ็ญธัญกิจ	คุณกิจ
20.	นาง จุฬาลักษณ์	ณ ลำปาง	คุณกิจ
21.	นางสาว ญัฐจิรา	เลาะกลาง	คุณกิจ
22.	นาย ภาณุวัฒน์	วงษ์อารีย์	คุณกิจ
23.	นาง มะลิ	หมัดนุช	คุณกิจ
24.	นางสาว วิลาวัลย์	ฤชัย	คุณกิจ
25.	นาย มนต์รี	ฉวีวรรณ	คุณกิจ

26.	นาง กัลยา	ยัญญลักษณ์	คุณกิจ
27.	นาง เกศปภััสสร	ชุ่มชาติ	คุณกิจ
28.	นาง ละออ	เพ็ชรเลียม	คุณกิจ

3. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในปัจจุบัน มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น โดยปัญหาหลักของผู้ป่วย คือด้านการเคลื่อนไหวของร่างกายทำให้ส่งผลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ก่อให้เกิดความพิการ ซึ่งหากผู้ป่วยได้รับความรู้ที่ไม่ครบถ้วนและครอบคลุมหรือในบางครั้งผู้ป่วยอาจจะได้รับข้อมูลที่ไม่ตรงกัน สอนแล้วข้อมูลหาย ทำให้มีโอกาที่จะมารับข้อมูลเดิมอีกครั้ง ดังนั้น หน่วยงานจึงให้ความรู้และการปฏิบัติตนเองแก่ผู้ป่วยและผู้ดูแล เพื่อลดภาวะแทรกซ้อน ลดความพิการให้เหลือน้อยที่สุด ลดการกลับเป็นซ้ำ รวมถึงการลดอัตราการตาย จึงได้จัดทำ กระบวนการจัดการความรู้(KM) เผยแพร่ โดยใช้การจัดทำสื่อการเรียนรู้ผ่านวิดีโอ ให้แก่ผู้ป่วยและผู้ดูแลให้มีความรู้และความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลผู้ป่วยหลอดเลือดสมอง สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองได้อย่างมีประสิทธิภาพไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี

4. วัตถุประสงค์

1. นักกายภาพบำบัดหรือบุคลากรให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวเมื่อผู้ป่วยกลับบ้านได้ครบถ้วนครอบคลุม
2. ผู้ป่วยและญาติได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติตัวเมื่อกลับบ้านอย่างครบถ้วนผ่านสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีความน่าสนใจและเข้าใจง่ายมากขึ้น

5. เป้าหมาย/ตัวชี้วัด

1. นักกายภาพบำบัดหรือบุคลากรให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวเมื่อผู้ป่วยกลับบ้านได้ครบถ้วนครอบคลุม
2. นักกายภาพบำบัดหรือบุคลากรได้สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีความน่าสนใจและเข้าใจง่าย

6. วิธีการ/รูปแบบการจัดการความรู้ *** (กรณีระบุ) ***

- Dialog
- Success Story Telling (SST)
- The World Cafe
- อื่นๆ กรุณาระบุ.....

7. กระบวนการจัดการความรู้

The World Cafe

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share & Learn)	เทคนิค/วิธีการ (Action)
คุณจิตรดา คุณณัฐจิรา คุณสุภานัน	ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่ได้รับการรักษาในโรงพยาบาลประมาณ 2-3 วันบางรายจะถูกจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลก่อนพบแพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู นักกายภาพบำบัด หรือนักกิจกรรมบำบัดทำให้ผู้ป่วยไม่ได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติตัวที่บ้าน	1. แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูแจ้งชื่อผู้ป่วยในรายที่จะกลับบ้านแก่นักกายภาพบำบัดหรือนักกิจกรรมบำบัดเพื่อเข้าให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวที่บ้านแก่ผู้ป่วยก่อนเข้ารับการรักษาประเมิณางเวชศาสตร์ฟื้นฟู 2. นำเอกสารแผ่นพับการออกกำลังกายอย่างง่ายและการฝึกกลืนไว้ที่หอผู้ป่วยเพื่อให้พยาบาลแจกแก่ผู้ป่วยก่อนกลับบ้าน 3. ติดตามผู้ป่วยทางโทรศัพท์เพื่อให้มาติดตามการรักษาที่คลินิกผู้ป่วยนอกเวชศาสตร์ฟื้นฟูเพื่อให้ได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติตัวที่บ้าน
คุณสุภานัน คุณนวรรณ	แผ่นพับในการให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วยมีเนื้อหาไม่ครบถ้วนตามหัวข้อที่ต้องการสอนและรูปที่อยู่ในแผ่นพับบางครั้งผู้ป่วยหรือผู้ดูแลผู้ป่วยไม่เข้าใจ	1. สอนให้ผู้ป่วยและผู้ดูแลผู้ป่วยปฏิบัติตามโดยไม่มีเอกสารการสอน 2. จัดทำสื่อการสอนโดยใช้รูปการปฏิบัติที่ชัดเจน เช่น การทำวีดีโอสั้นๆ เกี่ยวกับการฝึกออกกำลังกายอย่างง่าย การเคลื่อนไหวบนเตียง การลุกขึ้นนั่ง หรือการออกกำลังกล้ามเนื้อที่ใช้ในการกลืน
คุณตุลยวิทย์ คุณปณิตา	การให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวที่บ้านยังไม่ครอบคลุมการเกิดภาวะแทรกซ้อนและการป้องกันการกลับมาเป็นโรคหลอดเลือดสมองซ้ำ	เจ้าหน้าที่แต่ละหน่วยงานจัดทำสื่อการสอนให้ครบทุกหัวข้อที่จำเป็นต้องให้กับผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง
คุณรวิภา คุณสุนันทา คุณสุริยาพร	สื่อการสอนที่จัดทำเป็นหนังสือนั้นมีขนาดใหญ่และภายในหนังสือมีเนื้อหาเยอะ บางครั้งผู้ป่วยและญาติแจ้งว่า ตัวหนังสือเยอะ เนื้อหามาก เปิดหาเรื่องที่ต้องการไม่สะดวก และหัวข้อภายในหนังสือ บางหัวข้อไม่จำเป็นต่อผู้ป่วย	1. จัดทำสื่อการสอนในลักษณะไฟล์ QR Code เพื่อที่สะดวกต่อการนำไปใช้ เช่น ผู้ป่วยหรือผู้ดูแลสามารถนำกลับไปสแกนที่บ้านได้ในกรณีที่เกิดการลืมหรือเปลี่ยนผู้ดูแล 2. จัดทำสื่อการสอนแบบสั้นๆ (short clip) เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติ

		สามารถเข้าใจได้ง่าย เห็นภาพและขั้นตอนการปฏิบัติอย่างชัดเจน
คุณจุฬาลักษณ์	ในกรณีที่ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองไม่มาตามนัด แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู เจ้าหน้าที่จะเป็นคนโทรตามจะโทรไปติดตามและสอบถามอาการเบื้องต้น	1. ถ้าผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตนเองไม่ได้เจ้าหน้าที่หน่วยงานเวชศาสตร์ฟื้นฟูจะเป็นคนคอยกำชับให้มาตามนัดแพทย์เพื่อที่จะรับยาหรือให้แพทย์ตรวจเบื้องต้น 2. ถ้าผู้ป่วยแข็งแรงดีหรือผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตนเองได้เจ้าหน้าที่หน่วยงานเวชศาสตร์ฟื้นฟู จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลตนเองเช่น วิธีการรับประทานยา การดูแลสุขภาพอนามัย และการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการกลับมาเป็นซ้ำ
คุณวรัญญา	ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่มีปัญหาเกี่ยวกับ Cognition บางครั้งเจ้าหน้าที่ประจำหอผู้ป่วยในให้ความรู้หรือคำแนะนำต่อผู้ป่วยโดยการจับน้ำทำให้เกิดการสำลัก	สื่อสารไปยังหน่วยงานหอผู้ป่วยในเพื่อให้เกิดความเข้าใจหรือการปฏิบัติต่อผู้ป่วยที่ถูกวิธี เพื่อป้องกันการการสำลัก
คุณวิลาวัลย์	ในกรณีที่ผู้ป่วยมีผู้ป่วยที่จะต้องใส่อุปกรณ์ช่วยพยุง เช่น Bobath sling & AFO แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูจะส่งผู้ป่วยขึ้นมารับคำแนะนำที่งานกายอุปกรณ์ทันทีในวันพบแพทย์	1. เจ้าหน้าที่งานกายอุปกรณ์จะสอนให้คำแนะนำทันทีโดยใช้เป็นการสื่อสารและปฏิบัติตาม เช่น สอนผู้ดูแลในการใส่ Bobath sling เมื่อสอนเสร็จก็จะให้ผู้ดูแลลองทำตาม จะได้เกิดความเข้าใจและปฏิบัติเองได้เมื่อกลับไปที่บ้าน
คุณสุปดี คุณยุพา	ในการจัดทำสื่อการสอนโดยใช้กระดาษ เพื่อที่จะจัดทำแผ่นพับบางครั้งจะตามให้เกิดสิ่งปลีองวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในสำนักงาน	1. จัดทำสื่อการสอนเป็นไฟล์ QR code เพื่อความสะดวกของผู้ป่วยและผู้ดูแลและไม่สิ้นเปลืองวัสดุอุปกรณ์ 2. จัดทำสื่อการสอนเป็นวิดีโอให้แก่ผู้ป่วย

สรุปความถี่

เรื่อง	จำนวนความถี่
ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองบางรายจะถูกจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลก่อนได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติตัวที่บ้าน	3
สื่อการสอนหนังสือที่มี เป็นเอกสารขนาดใหญ่เนื้อหาเยอะ บางเรื่องไม่จำเป็นสำหรับผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองบางคน	3
สื่อการสอนที่เป็นแผ่นพับมีเนื้อหาไม่ครบถ้วน	2
หัวข้อที่ในสื่อการสอนต่อผู้ป่วยเพื่อป้องกันการกลับมาเป็นซ้ำ หัวข้อที่ยังมีไม่ครบถ้วน	2
สื่อการสอนที่จัดทำเป็นแผ่นพับทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในสำนักงาน	2
ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองไม่มาตามนัดแพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู เจ้าหน้าที่จะเป็นคนโทรตามจะโทรไปติดตามและสอบถามอาการเบื้องต้น	1
ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่มีปัญหาเกี่ยวกับ cognition บางครั้งเจ้าหน้าที่ประจำหอผู้ป่วยใน ให้ความรู้หรือคำแนะนำต่อผู้ป่วยโดยการจับน้ำทำให้เกิดการสับสน	1
ในกรณีที่ผู้ป่วยมีผู้ป่วยที่จะต้องใส่อุปกรณ์ช่วยพยุง เช่น Bobath sling & AFO แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูจะส่งผู้ป่วยขึ้นมารับคำแนะนำที่งานกายอุปกรณ์ทันทีในวันพบแพทย์	1

8. Key Success Factor (ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ)

(ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ สรุปจากกระบวนการจัดการความรู้ในข้อ 7 (โดยเรียงจากความถี่ที่ได้ จากความถี่มากที่สุดไปหาน้อยสุด)

1. จัดทำสื่อการสอนที่เป็นวิดีโออย่างง่ายให้กับผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองและผู้ดูแลกลับไปทำเองที่บ้านได้ เรื่องการออกกำลังกายกล้ามเนื้อที่ใช้ในการกลืน การฝึกพลิกตะแคงตัวผู้ป่วย การลุกขึ้นนั่งข้างเตียง การออกกำลังกายอย่างง่าย และการออกกำลังกายกล้ามเนื้อในการกลืน
2. จัดทำแผ่นพับไปยังหน่วยงานหอผู้ป่วยในเพื่อที่จะให้พยาบาลตามหอผู้ป่วยนั้นให้คำแนะนำหรือสอนการดูแลตนเองเบื้องต้น
3. จัดทำสื่อการสอนเป็นไฟล์ QR Code เพื่อที่จะได้สะดวกต่อการนำไปใช้ เช่น ผู้ป่วยหรือผู้ดูแลสามารถนำกลับไปสแกนที่บ้านได้ในกรณีที่เกิดการลืมหรือเปลี่ยนผู้ดูแล
4. สอนให้ผู้ป่วยและผู้ดูแลผู้ป่วยปฏิบัติตามคำแนะนำโดยไม่ต้องใช้เอกสารการสอน
5. เจ้าหน้าที่แต่ละหน่วยงานจัดทำสื่อการสอนให้ครบทุกหัวข้อที่จำเป็นต้องให้กับผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง เช่น เรื่องการรับประทานยาอย่างสม่ำเสมอ, อาการที่ต้องเฝ้าระวังการกลับมาเป็นซ้ำ, เมื่อผู้ป่วยกลับมาเป็นซ้ำสามารถติดต่อได้ช่องทางใดบ้างและการรับประทานอาหาร
6. ผู้ป่วยที่สามารถช่วยเหลือตนเองไม่ได้เจ้าหน้าที่หน่วยงานเวชศาสตร์ฟื้นฟูจะเป็นคนคอยกำชับให้มาตามนัดแพทย์เพื่อที่จะรับยาหรือให้แพทย์ตรวจเบื้องต้น
7. ผู้ป่วยที่แข็งแรงดีหรือผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตนเองได้เจ้าหน้าที่หน่วยงานเวชศาสตร์ฟื้นฟูจะให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลตนเองเช่น วิธีการรับประทานยา การดูแลสุขอนามัย และการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการกลับมาเป็นซ้ำ
8. สื่อสารไปยังหอผู้ป่วย เพื่อให้เกิดความเข้าใจหรือการปฏิบัติต่อผู้ป่วยที่ถูกวิธี เพื่อป้องกันการการสับสนในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่มีปัญหา Cognition

9. นวัตกรรมหรือสิ่งที่ได้จากการจัดการความรู้ (กรุณาแนบหลักฐานประกอบ)

- คู่มือการให้คำแนะนำในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง
- แผ่นพับ
- โปสเตอร์
- การเผยแพร่ความรู้ผ่านโปรแกรมหรือระบบต่างๆ เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2563
  - วิดีโอสำหรับให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวที่บ้านผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง
  - แผ่นพับ QR code วิดีโอให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวที่บ้านผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง
- มีการเผยแพร่ความรู้ช่องทางต่างๆ เช่น Website (ระบุ) .....

10. ผลจากการดำเนินการทำกิจกรรม KM (แสดงผลลัพธ์เชิงประจักษ์ ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ)

1. เจ้าหน้าที่หน่วยงานเวชศาสตร์ฟื้นฟูได้หัวข้อในการให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองและผู้ดูแลกลับไปปฏิบัติที่บ้านได้ครบถ้วน
2. เจ้าหน้าที่หน่วยงานเวชศาสตร์ฟื้นฟูได้สื่อการสอนที่เป็นวิดีโอและเอกสารที่เป็น QR code ให้กับผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองและผู้ดูแล

11. After Action Review (AAR)

1. ท่านคิดว่าท่านบรรลุในเรื่องใดบ้าง
  - หน่วยงานมีการ จัดทำสื่อผ่าน QR code และสามารถเป็นสื่อแนวทางเดียวกัน
2. ท่านคิดว่าเรื่องใดที่ไม่บรรลุ
  -
3. ท่านต้องการปรับขั้นตอนการทำงานใดบ้าง
  -
4. ท่านสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาได้อย่างไร
  - ประชาสัมพันธ์หน่วยงานเวชศาสตร์ฟื้นฟูและโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพฯ

12. ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด (ในข้อ 5)

1. นักกายภาพบำบัดหรือบุคลากรให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวเมื่อผู้ป่วยกลับบ้านได้ครบถ้วนครอบคลุมตามตัวชี้วัดที่ตั้งไว้
2. นักกายภาพบำบัดหรือบุคลากรได้สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีความน่าสนใจและเข้าใจง่ายตามตัวชี้วัดที่ตั้งไว้

13 ข้อเสนอแนะ

-

14. ภาพประกอบการทำกิจกรรม

